

بسمه تعالی

سری دوم (Middle):

دنباله و سری

مسائل ریاضی عمومی I

۱- همگرایی و واگرایی دنباله‌های زیر را تحقیق کنید.

$\left\{ \frac{e^n}{\pi^n} \right\}$ (ب)	$\left\{ \frac{(n!)^2}{(2n)!} \right\}$ (الف)
$\left\{ \frac{e^{\pi n}}{\pi^{en}} \right\}$ (ت)	$\left\{ \frac{e^n}{\pi^{\frac{n}{2}}} \right\}$ (پ)
$\left\{ n(\sqrt{n^2+1} - \sqrt{n^2-1}) \right\}$ (ج)	$\left\{ n(\sqrt[n]{n^2+1} - \sqrt[n]{n^2-1}) \right\}$ (ث)
$\{\sqrt[n]{n}\}$ (ح)	$\left\{ \frac{1 \times 3 \times \dots \times (2n-1)}{2 \times 4 \times \dots \times (2n)} \right\}$ (چ)

۲- حد دنباله‌های زیر را در صورت وجود مشخص نمایید.

$a_n = \frac{1}{\binom{mn}{n}}$ (ب) که در آن $m \in \mathbb{N}$	$a_n = \sqrt[n]{n!}$ (الف)
---	----------------------------

۳- با ارائه مثالی نشان دهید اگر دنباله a_n کران‌دار باشد و $\lim_{n \rightarrow \infty} a_{n+1} - a_n = 0$ ، لزومی ندارد که دنباله a_n همگرا باشد.

۴- دنباله $\{a_n\}$ به صورت زیر تعریف شده است:

$$\begin{cases} a_1 = 1, & a_2 = 2, \\ a_{n+1} = \sqrt{a_n} + \sqrt{a_{n-1}} \end{cases} \quad (n \geq 2).$$

(الف) نشان دهید که این دنباله صعودی و کران‌دار است.

(ب) حد دنباله را به دست آورید.

۵- دنباله $\{a_n\}$ به صورت $a_1 = x$ و $a_{n+1} = (a_n)^{\ln a_n}$ تعریف می‌شود، مشخص کنید به ازای چه مقادیری از x دنباله $\{a_n\}$ همگرا بوده و مقدار آن را برحسب x مشخص نمایید.

۶- اگر $a_1 = x$ و $a_{n+1} = \sqrt{3a_n^2 - 8}$ ، مشخص کنید به ازای چه مقادیری از x ، $\{a_n\}$ همگرا است و مقدار حد آن را برحسب x مشخص نمایید.

۷- فرض کنید $a > 0$ و تعریف کنید $x_0 = 0$ و $x_{n+1} = a + x_n^2$ برای هر $n \geq 0$. شرط لازم و کافی برای a پیدا کنید به طوری که دنباله x_n همگرا باشد.

۸- قرار دهید $a_1 = 1$ و برای هر $n \in \mathbb{N}$:

$$a_{n+1} = \frac{1}{\sqrt[3]{3}} \sqrt{1 - \sqrt{1 - a_n^2}}$$

نشان دهید $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$ موجود است و مقدار آن را بیابید. ثابت کنید وجود دارد عدد یکتای A به طوری که $L = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{A^n} \neq 0$. همچنین مقدار L را نیز محاسبه کنید.

۹- فرض کنید a_n دنباله‌ای کران دار بوده به طوری که به ازای هر n ، $a_{n+1} \geq a_n - \frac{1}{n}$. نشان دهید دنباله a_n همگرا است.

۱۰- فرض کنید $x_1, x_2, \dots, x_n$ دنباله‌ای از اعداد حقیقی نامنفی باشند به طوری که $x_{n+1} \leq x_n + \frac{1}{n^p}$ (برای $n \geq 1$). ثابت کنید $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n$ وجود دارد.

۱۱- فرض کنید به ازای هر n ، $a_n > 0$ در این صورت ثابت کنید اگر $\sum a_n$ همگرا باشد آنگاه $\sum \sqrt{a_n a_{n+1}}$ نیز همگراست.

مثالی بزنید که عکس حکم فوق نادرست باشد.

نشان دهید اگر دنباله $\{a_n\}$ یکنوا باشد عکس حکم فوق درست است.

راهنمایی: $(\sqrt{a_{n+1}} - \sqrt{a_n})^2 = a_{n+1} + a_n - 2\sqrt{a_n a_{n+1}}$ و از آن $\frac{1}{4}(a_n + a_{n+1}) - \sqrt{a_n a_{n+1}} \leq \dots$

۱۲- اگر $\sum_{n=1}^{+\infty} a_n$ همگرا باشد نشان دهید برای هر $\varepsilon > 0$ ، وجود دارد $N \in \mathbb{N}$ به طوری که اگر $m \geq n \geq N$ آنگاه $|\sum_{k=n}^m a_k| < \varepsilon$.

این قضیه دو شرطی می‌باشد و به آزمون کوشی معروف است، در اینجا به دلیل دشوار بودن روش اثبات از بیان طرف دیگر آن صرف نظر می‌شود.

۱۳- فرض کنید $\sum_{n=1}^{+\infty} a_n$ و $\sum_{n=1}^{+\infty} b_n$ سری‌هایی با جملات مثبت بوده و وجود دارد n_0 به طوری که برای هر

$n \geq n_0$ ، $\frac{a_{n+1}}{a_n} \leq \frac{b_{n+1}}{b_n}$ ثابت کنید اگر $\sum_{n=1}^{+\infty} b_n$ همگرا باشد آنگاه $\sum_{n=1}^{+\infty} a_n$ نیز همگرا است.

۱۴- اگر دنباله $\{a_n\}$ نزولی بوده و برای هر n ، $a_n \geq 0$ و همگرا باشد ثابت کنید:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} na_n = 0$$

مثالی بیاورید که نشان دهد شرط نزولی بودن a_n لازم است.

۱۵- به ازای چه مقادیر مثبت x ، سری $\sum_{n=1}^{+\infty} (1 - \sqrt[n]{x})$ همگراست؟

۱۶- اگر $\{a_n\}$ دنباله‌ای از اعداد حقیقی مثبت بوده و به ازای هر n داشته باشیم، $a_n \leq a_{2n} + a_{2n+1}$ ثابت کنید $\sum_{n=1}^{+\infty} a_n$ واگرا است.

۱۷- در مورد همگرایی یا واگرایی سری‌های زیر تحقیق کنید:

(الف) $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{e^{\pi n}}{\pi^{en}}$ (ب) $\sum_{n=1}^{+\infty} \left(\frac{1}{n}\right)^{\left(1+\frac{1}{n}\right)}$

(پ) $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{a^n}{n!}$ ، که در آن $a \in \mathbb{R}$ مقداری ثابت است. (ت) $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^k}{n!}$ ، که در آن $k \in \mathbb{N}$ مقداری ثابت است.

(ث) $\sum_{n=1}^{+\infty} \sin \frac{1}{n^2}$ (ج) $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1+n!}{(n+1)!}$

(چ) $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(-1)^n}{\sqrt{n} - (-1)^n}$ (ح) $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(-1)^n}{n - (-1)^n}$

(خ) $\sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^{n+1} \frac{\sqrt[n]{n}}{n}$ (د) $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1 + (-1)^n}{\sqrt{n}}$

(ذ) $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1 + 2(-1)^n}{n}$ (ر) $\sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n (\sqrt{n^2 + n} - n)$

(ز) $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{n^n}$ (ژ) $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(2n)!}{2^n (n!)^2}$

۱۸- فرض کنید دنباله $n_1 < n_2 < n_3 < \dots$ اعداد صحیح و مثبتی باشند که در آنها رقم صفر ظاهر نمی‌شود، پس

$$n_1 = 1, \dots, n_9 = 9, n_{10} = 11, \dots, n_{90} = 99, n_{91} = 111, \dots$$

به کمک مقایسه با سری $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{9^{n+1}}{10^n}$ ثابت کنید که سری $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{n_k}$ همگرا است و مقدار آن از ۹۰ کمتر است.

۱۹- نشان دهید سری $\sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^{n+1} \frac{\sqrt[n]{n} - 1}{n}$ همگراست.

با ذکر دلیل مشخص کنید، چند جمله از سری را باید با هم جمع کرد تا مقدار خطا کمتر از $\frac{1}{10}$ شود.

۲۰- نشان دهید سری $\sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^{n+1} \frac{1 \times 3 \times \dots \times (2n-1)}{2 \times 4 \times \dots \times (2n)}$ همگراست.

مقدار تقریبی سری را به نحوی محاسبه کنید که خطا کمتر از ۰٫۲۵ باشد.